

УДК 342.9

DOI: <https://doi.org/10.17721/1728-2217.2023.53.41-45>А. Цьоменко, асп.
alina.tsmnk@gmail.com
ORCID ID 0000-0002-5615-7838

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ, Україна

ПЕРСОНАЛЬНІ ДАНІ ГРОМАДЯН ТА ЇХНЯ КЛАСИФІКАЦІЯ В СУЧАСНІЙ ДОКТРИНІ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА

Присвячено питанням визначення персональних даних громадян та їх класифікації у сучасній доктрині адміністративного права. Наголошено, що у вітчизняній юридичній науці триває пошук моделі правового механізму регулювання відносин із захисту персональних даних, яка узгоджувалася б з міжнародно-правовими стандартами, гарантувала б ефективний захист прав і свобод людини та громадянина, що має стати частиною імплементації національної правової системи у спільний європейський правовий простір. Зазначено, що адміністративно-правове забезпечення відносин обігу та обробки персональних даних полягає у впливі на такі відносини юридичних засобів адміністративно-правового характеру. Аналіз доктринальних визначень демонструє багатогранність визначення персональних даних, у чому і знаходить своє відображення їхня соціально-правова природа. Визначено, що персональні дані громадян – це будь-яка інформація в об'єктивізованій формі, що дає можливість визначити її інформаційне джерело, і стосується суб'єкта даних, тобто ідентифікованої або такої, що піддається ідентифікації фізичної особи (громадянина) та відносно якої органи публічної влади й інші уповноважені суб'єкти наділені суб'єктивним обов'язком забезпечення належного рівня організаційно-правової охорони та захисту. Наголошено, що персональним даним громадян властиві такі ознаки, як: інформаційний зміст, тобто персональні дані, з точки зору більшості науковців, виступають як відомості чи сукупність відомостей (включає будь-яку інформацію) про особу; ідентифікуюча властивість; фіксована форма та відображення в певному джерелі (носії даних); невичерпність; набувають правового режиму персональних даних із початком обробки, тобто будь-якої дії або сукупності дій таких, як: збирання, реєстрація, накопичення, зберігання, адаптування, зміна, поновлення, використання і поширення (розповсюдження, реалізація, передача), знеособлення, знищення персональних даних, у тому числі з використанням інформаційних (автоматизованих) систем. Відштовхуючись від аналізу правової природи персональних даних з позиції галузі адміністративного права, доктринальних підходів і міжнародно-правового регулювання, наведено підхід щодо виділення їх видів. Запропоновано розділити персональні дані громадян на групи, використовуючи критерії їхнього змістового наповнення та рівня встановленої "доступності": загальні (або загальнодоступні), спеціальні та біометричні. Водночас різновидами біометричних персональних даних громадян виступають генетичні дані про особу та дані, що стосуються здоров'я, або медичні персональні дані громадян.

Ключові слова: адміністративне право, персональні дані, забезпечення захисту персональних даних громадян, органи влади, класифікація, види персональних даних.

Актуальність проблеми. У сучасному інформатизованому світі персональні дані фізичних осіб набули особливо важливого значення як самодостатня соціальна цінність та об'єкт правового регулювання. Формування персональних даних як наукової категорії в адміністративному праві тісно пов'язане з ідеєю захисту приватного життя, яка в умовах розвитку інформаційного суспільства все частіше наражається на різні види загроз. Власне, бажання забезпечити належний рівень захисту особистості від інформаційних загроз наштовхнуло на ідею контролю за оборотом інформації про громадян – їхніх персональних даних, виділивши їх в особливий вид інформації, яка потребує публічно-правового захисту. Ставлення до персональних даних на рівні правової політики та юридичної доктрини визначається єдиними підходами для більшості країн світу. Інститут персональних даних визначається своєю комплексністю, охоплюючи елементи, властиві для предмета правового регулювання галузі конституційного, цивільного та адміністративного права.

У вітчизняній юридичній науці триває пошук моделі правового механізму регулювання відносин із захисту персональних даних, яка узгоджувалася б з міжнародно-правовими стандартами, гарантувала б ефективний захист прав і свобод людини та громадянина, що, зрештою, має стати частиною імплементації національної правової системи у спільний європейський правовий простір.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемам особливостей відносин щодо сприяння забезпечення захисту персональних даних громадян суб'єктами публічної адміністрації сьогодні присвячена незначна кількість наукової публіцистики. Сутність персональних даних і окремі аспекти їхнього правового захисту досліджували такі вчені: М. Різак [1], В. Брижко [2], Н. Камінська [3], Г. Муляр [4], А. Новицький [5], А. Пазюк [6], І. Сенюта [7],

О. Селезньова [8]. Зазначимо, що значна кількість сучасних досліджень акцентує увагу на приватно-правових аспектах захисту прав персональних даних громадян, залишаючи малодослідженим адміністративно-правові аспекти забезпечення захисту персональних даних.

Мета дослідження – аналіз доктринальних підходів до визначення персональних даних громадян та їх класифікації в теорії сучасного адміністративного права.

Виклад основного матеріалу дослідження. Характеризуючи персональні дані з позиції адміністративно-правової теорії, насамперед необхідно зробити акцент на тому, що вони виступають об'єктом адміністративно-управлінського характеру, а отже, входять у такий якості до сфери компетенції окремих суб'єктів адміністративно-правової діяльності. Термін "персональні дані" знаходить своє широке закріплення на рівні нормативно-правового регулювання в змісті окремих законодавчих і підзаконних актів, а також знаходить своє широке тлумачення на рівні правової доктрини як правова наукова категорія. Впровадження сучасних технологій обробки інформації є необхідним фактором соціального та економічного розвитку України, її післявоєнної відбудови після здобуття перемоги над російським агресором. Зазначений процес стає незворотною вимогою часу. З іншого боку, ці процеси супроводжуються зростанням кількості інформаційних систем та обсягів даних, що містяться в них, у тому числі й персональних даних. Справа полягає в тому, що з розширенням спектра послуг, що надаються публічним і приватним секторами, зростає й автоматизована обробка інформації приватного характеру. Незважаючи на те, що комп'ютеризація несе з собою соціальні та економічні вигоди, вона також породжує і небезпеку появи зловживання інформацією, наслідки якої можуть завдати набагато більших збитків індивіду та державі в цілому, ніж при старих методах "ручної" обробки інформації.

© Цьоменко А., 2023

У сучасній науковій літературі питанням визначення персональних даних присвячено праці представників різних галузей права. Проте, незважаючи на певні особливості викликані галузевою специфікою досліджень, спільною є позиція щодо взаємозв'язку між категорією "персональні дані" та рівнем розвитку сучасної цивілізації [9], її переходом у постіндустріальну (цифрову) якість та відповідного зростання значення інформації як основного ресурсу [10]. Адміністративно-правове забезпечення відносин обігу та обробки персональних даних полягає у впливі на такі відносини юридичних засобів адміністративно-правового характеру. Тому управління в цій галузі реалізується через норми адміністративного права і його підгалузей, адміністративно-правових інститутів, адміністративно-правових актів, у яких закріплюються положення загального й індивідуального характеру та спрямування [1].

Сьогодні в правовій доктрині сформовано різні теоретичні підходи до розуміння персональних даних. Часто вони відповідають галузевому підходу та предметам відповідного правового регулювання. Зокрема, Н. Камінська наголошує, що трактування поняття "персональні дані" у законодавстві України здійснюється через правові категорії "інформація про особу" і безпосередньо "персональні дані" [3]. Р. Концевой вказує, що фактично персональні дані – це будь-які конкретні відомості про фізичну особу, такі як: ім'я, вік, місце роботи, місце проживання, освіта тощо [11].

Із позицій взаємовідносин учасників відносин щодо персональних даних М. Саєнко зазначає, що "під поняттям персональні дані варто розуміти дані про живу людину, котра ідентифікована або може бути ідентифікована на основі цих даних чи на основі додаткової інформації, що може потрапити до особи, яка контролює дані, що містять вираження становлення до цієї людини й указівку на певну мету або плани стосовно цієї людини з боку особи, яка контролює дані, або іншої особи" [12, с. 103]. На думку В. Речицького, персональні дані – це юридичний термін спеціального призначення. Він означає не просто конфіденційну інформацію, а її конкретний тип, різновид [13, с. 25]. В. Брижко зазначає, що "персональні дані – це окремі відомості про фізичну особу чи сукупність таких відомостей, що ідентифікують її або можуть ідентифікувати" [14, с. 168]. На думку Г. Виноградової, "персональні дані – це сукупність документованих або публічно оголошених відомостей про фізичну особу" [15, с. 176].

А. Кардаш зазначає, що визначення категорії персональних даних має враховувати її співвідношення з поняттям "інформація про особу". При цьому інформація про особу може бути поділена на інформацію персоніфіковану, за допомогою якої особа є ідентифікована або може бути ідентифікована, та неперсоніфіковану або анонімну, за допомогою якої особу ідентифікувати неможливо [16]. На думку В. Василюк та С. Климчук, персональні дані слід розглядати як інформацію (зафіксовану на матеріальному носії) про конкретну особу, що ототожнена або може бути ототожнена з нею. Персональні дані науковці вважають біографічні та розпізнавальні дані, особисті характеристики, відомості про сімейний, соціальний стан, професію, службове та фінансове становище, стан здоров'я тощо [17, с. 117]. О. Брель вважає, що наведене визначення персональних даних у Законі України "Про захист персональних даних", незважаючи на відповідність міжнародній практиці, не є вичерпним і не дає чітких критеріїв того, які саме дані про фізичну особу можна вважати персональними [18, с. 220].

О. Дяковський наголошує, що персональні дані необхідно визначати через їхню ідентифікуючу властивість як відомості чи сукупність відомостей про живу фізичну особу, яка ідентифікована або може бути конкретно ідентифікована з урахуванням встановленого законом поділу персональних даних [19, с. 55].

Використовуючи методологію синтезу, можемо виділити такі домінуючі ознаки, властиві персональним даним. *По-перше*, персональні дані, з точки зору більшості науковців, виступають як відомості чи сукупність відомостей (включає будь-яку інформацію) про особу. *По-друге*, персональні дані наділені такою якістю, як ідентифікуюча властивість. *По-третє*, персональні дані мають завжди фіксовану форму та знаходять своє відображення в певному джерелі (носії даних). *По-четверте*, персональні дані – це категорія, яка визначається своєю змістовою невичерпністю. *По-п'яте*, відомості про особу набувають правового режиму персональних даних із початком обробки персональних даних, тобто будь-якої дії або сукупності таких дій, як: збирання, реєстрація, накопичення, зберігання, адаптування, зміна, поновлення, використання і поширення (розповсюдження, реалізація, передача), знеособлення, знищення персональних даних, у тому числі з використанням інформаційних (автоматизованих) систем.

Персональні дані є структурованим утворенням. Персональні дані як будь-яке інше складне системне утворення містить численні елементи, які об'єднуються за певними критеріями в окремі підсистеми, що дозволяють здійснити їх класифікацію. З точки зору практики, класифікація важлива тому, що будь-яка система, сформована і перенесена з теоретичної сфери в реальне життя, допомагає структурувати поведінку учасників суспільних відносин, пов'язаних із цим систематизованим явищем. Наприклад, сформувані різні нормативно-правові заходи щодо захисту персональних даних певного виду з боку органів публічної влади та їхніх посадових осіб. Поведінка учасників цих відносин у такому разі також має чіткий системний характер, що втілюється як у сфері здійснення персональних даних громадян, так і у сфері їхнього захисту. М. Різак акцентує увагу на тому, що законодавством також не встановлено чіткої класифікації персональних даних. На основі аналізу нормативно-правового матеріалу, автор робить висновок про наявність таких основних категорій персональних даних: звичайні, спеціальні ("вразливі") та біометричні. Відповідно, для зменшення надмірного регулювання у сфері персональних даних та покращення комунікації в суспільстві, яке відбувається під стрімким розвитком та інтеграцією інформаційно-комунікаційних систем, М. Різак пропонує закріпити на законодавчому рівні таку класифікацію персональних даних: загальні персональні дані; спеціальні персональні дані; вразливі персональні дані [20].

Загальні персональні дані – прізвище, ім'я та по батькові, дата народження, а також інші персональні дані, які за згодою суб'єкта цих даних розміщені в загальнодоступних базах персональних даних і на момент їхнього обігу та/або обробки не були вилучені або знищені з цих баз; вразливі персональні дані – відомості про расове або етнічне походження, політичні, релігійні або світоглядні переконання, членство в політичних партіях та професійних спілках, звинувачення у скоєнні злочину або засудження до кримінального покарання, а також дані, що стосуються здоров'я чи статевого життя; спеціальні персональні дані – персональні дані, що не входять до вразливих чи загальних персональних даних, межі обігу яких визначаються суб'єктом цих даних [20, с. 94].

За співвідношенням із метою використання запропоновано поділ персональних даних громадян на *повні, неповні та надмірні* (виходячи з тлумачення ст. 6 Закону "Про захист персональних даних"). Якщо повні дають можливість із високою ймовірністю ідентифікувати особу, то неповні відображають лише певні складові (напр., місце проживання або лише номер телефону). Надмірні персональні дані можуть містити як певну ідентифікуючу інформацію, так й інші відомості, що можуть бути корисними для суб'єкта їх використання (напр., художні або кулінарні смаки). Також є інші критерії та способи поділу персональних даних за різними критеріями: за змістом – біометричні та небіометричні; за ступенем доступу – конфіденційні та ті, що перебувають у загальному доступі.

Враховуючи закріплений підхід щодо широкого розуміння персональних даних, перелік таких класифікаційних критеріїв може бути продовжений. Більше того, кожна із таких класифікацій може мати наукове та (або) практичне значення. У контексті нашого дослідження доцільно персональні дані ділити на види таким чином, щоб відображати відмінності в їхньому правовому режимі. Отож пропонуємо розділити персональні дані громадян, використовуючи критерії їх змістового наповнення та рівня встановленої "доступності" на такі групи: *загальні* (або загальнодоступні), *спеціальні* та *біометричні*. До загальних належить персональна інформація, що становить базові дані про її носія: прізвище, ім'я, по батькові; місце реєстрації та проживання; інформацію із паспорта (подружжя, діти, група крові, використання приватизаційних сертифікатів, подорожі та візи, якщо йдеться про закордонний паспорт); відомості про освіту; інформацію про місце роботи; відомості про отримувані доходи тощо. Подібні персональні дані громадян можна знайти в адресних книгах, довідковій документації, засобах масової інформації. Інформація, яка є загальнодоступною, може бути легко використана зацікавленими особами. Загальнодоступними є дані про матеріальне становище політичних діячів, представників влади, чиновників, які займають керівні посади.

Узяті окремо персональні дані громадян загального характеру в повному обсязі є інформацією про людину, яка може вважатися ідентифікованою. Загальна інформація про людину зазначена в паспорті, її вносять у військовий квиток, документ про освіту, а також в особисту картку співробітника підприємства, трудову книжку тощо. Отримати доступ до подібних персональних даних громадян досить просто, а це часто призводить і до відповідних проблем: наприклад, отримання "таргетингових" рекламних пропозицій тощо.

Біометричні персональні дані громадян характеризують носія за біологічним та фізіологічним (антропологічним) принципом. До них належать: дактилоскопічні дані; дані аналізу ДНК; інформацію про групу крові; дані про зріст, колір очей, вагу тощо. Наприклад, обробка дактилоскопічної інформації в системі біометричної ідентифікації здійснюється шляхом перетворення зображення папілярних візерунків на проміжній поверхні на цифрову форму та розміщення даних в базі даних у вигляді біометричного інформаційного шаблону, оскільки дактилоскопічна інформація використовується для встановлення особистості конкретної особи і характеризує фізіологічні та біологічні особливості людини. До біометричних персональних даних зараховують інформацію, яку отримують у результаті відео- та фотозапису за участю людини. Біометричні дані про особу, на наш погляд, рис фізичної особи, а також дозволяють зробити або підтверджують однозначну ідентифікацію цієї фізичної особи,

наприклад, зображення особи або дактилоскопічні дані. Різновидами біометричних персональних даних громадян виступають генетичні дані про особу та дані, що стосуються здоров'я або медичні персональні дані громадян. Генетичні дані, *як ми вважаємо*, про особу на нашу думку, це персональні дані, що стосуються спадкових або набутих генетичних характеристик фізичної особи, які розкривають унікальну інформацію про фізіологію або здоров'я людини, і є результатом, зокрема, аналізу біологічного зразка цієї фізичної особи. Генетичні дані мають розумітися як персональні дані щодо спадкових або набутих генетичних характеристик фізичної особи, які отримані в результаті аналізу біологічного зразка такої фізичної особи, зокрема, аналіз хромосом, дезоксирибонуклеїнової кислоти (ДНК) або рибонуклеїнової кислоти (РНК), або в результаті аналізу інших елементів, які дозволяють отримати еквівалентну інформацію.

Дані, що стосуються здоров'я, або медичні персональні дані, *з нашої точки зору*, – це персональні дані про фізичне або психічне здоров'я фізичної особи, зокрема про користування медичними послугами, які розкривають інформацію про стан її здоров'я. Дані про стан здоров'я можуть бути отримані з різних джерел, наприклад: інформація, зібрана постачальником медичних послуг у картці пацієнта (напр., історія хвороби та результати обстежень і лікування); інформація, яка стає даними про стан здоров'я шляхом перехресного посилення на інші дані, що розкриває стан здоров'я або ризики для здоров'я (напр., припущення, що людина має вищий ризик серцевих нападів на основі високого кров'яного тиску, виміряного протягом певного періоду час); інформація з опитування "самоперевірки", під час якого суб'єкти даних відповідають на запитання, пов'язані зі своїм здоров'ям (напр., зазначення симптомів); інформація, яка стає даними про стан здоров'я через її використання в певному контексті (напр., інформація щодо нещодавньої поїздки або перебування в регіоні, ураженому COVID-19, оброблена медичним працівником для встановлення діагнозу) [21]. Спеціальними персональними даними громадян пропонуємо вважати інформацію щодо участі в політичних партіях та громадських організаціях, а також віросповідання і форму конфесійної приналежності, переконання світоглядно-філософського характеру, інформація про наявність судимості (їх зняття або погашення), звички в сексуальному та інтимному житті, аспекти гендерної орієнтації, інформація з реєстрів нерухомого майна.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Аналіз доктринальних визначень демонструє багатогранність визначення персональних даних, у чому і знаходить своє відображення їхня соціально-правова природа. На основі доктринальних дефініцій наведених вище визначень запропонуємо власне поняття персональних даних, узявши за основу їхню ідентифікуючу властивість. *Отже, "персональні дані громадян" – це будь-яка інформація в об'єктивізованій формі, що дає можливість визначити її інформаційне джерело та стосується суб'єкта даних, тобто ідентифікованої або такої, що піддається ідентифікації фізичної особи (громадянина) та відносно якої органи публічної влади та інші уповноважені суб'єкти наділені суб'єктивним обов'язком забезпечення належного рівня організаційно-правової охорони та захисту.* При цьому фізична особа, яка піддається ідентифікації, – це реально існуюча або така, що існувала, фізична особа, яку можна прямо або опосередковано ідентифікувати, зокрема за допомогою посилення на такий ідентифікатор, як: ім'я, ідентифікаційний номер, дані про походження, місцезнаходження,

онлайн-ідентифікатор або на один, або кілька факторів (їх поєднання), специфічних для фізичної, фізіологічної, генетичної, розумової, економічної, культурної чи соціальної ідентичності цієї фізичної особи.

Персональним даним громадян властиві такі ознаки, як: інформаційний зміст, тобто персональні дані, з точки зору більшості науковців, виступають як відомості чи сукупність відомостей (включає будь-яку інформацію) про особу; ідентифікуюча властивість; фіксована форма та відображення в певному джерелі (носії даних); невичерпність; набувають правового режиму персональних даних із початком обробки персональних даних, тобто будь-якої дії або сукупності дій, таких як: збирання, реєстрація, накопичення, зберігання, адаптування, зміна, поновлення, використання і поширення (розповсюдження, реалізація, передача), знеособлення, знищення персональних даних, у тому числі з використанням інформаційних (автоматизованих) систем. Відштовхуючись від аналізу правової природи персональних даних з позиції галузі адміністративного права, доктринальних підходів та міжнародно-правового регламентування, *пропонуємо такий підхід щодо виділення видів персональних даних – розділяти персональні дані громадян на групи, використовуючи критерії їхнього змістового наповнення та рівня встановленої "доступності": загальні (або загальнодоступні), спеціальні та біометричні.* Водночас різновидами біометричних персональних даних громадян виступають генетичні дані про особу та дані, що стосуються здоров'я або медичні персональні дані громадян.

Список використаних джерел

- Різак М.В. Адміністративно-правове забезпечення відносин обігу та обробки персональних даних в Україні : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.07. Харків: нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2018. 39 с.
- Брижко В.М. Захист персональних даних: реалії та практика сучасності // Інформація і право, 2013. № 3. С. 31–48.
- Камінська Н.В. Захист персональних даних: проблеми внутрішньодержавного, наднаціонального і міжнародно-правового регулювання // Наук. вісн. Нац. акад. внутр. справ, 2015. № 3. С. 106–114. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvknvns_2015_3_15 (дата звернення: 20.01.2023).
- Муляр Г.В. Адміністративна відповідальність за порушення законодавства щодо захисту персональних даних у сфері охорони здоров'я // Правова позиція, 2020. № 3(28). С. 45–49. URL: <http://legalposition.umsf.in.ua/archive/2020/3/8.pdf>. (дата звернення 20.01.2023).
- Новицький А. Щодо питання структуризації інформаційного права як наукової категорії // Актуальні проблеми правознавства, 2016. Вип. 4. С. 34–38.
- Пазюк А.В. Міжнародно-правове регулювання інформаційної сфери (теоретичні і практичні аспекти) : дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.11. Київ: нац. ун-т імені Тараса Шевченка. Київ, 2016. 567 с.
- Сенюта І.Я. Захист персональних даних у сфері охорони здоров'я: алгоритм змін // Наук. вісн. Херсон. держ. ун-ту. Серія: Юрид. науки, 2014. Вип. 6-1/2014. С. 216–221.
- Селезнєва О.М. Теоретико-методологічні основи інформаційного права України : монографія. Чернівці : Місто, 2014. 408 с.
- Джиджиджян В.В. Соціальні детермінанти розвитку сфери послуг в концепції формування постіндустріального суспільства : монографія. 2021. 190 с.
- Саленко А.С. Інформація та знання як рушійна сила постіндустріального розвитку // Ефективна економіка, 2021. № 7. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9062> (дата звернення 20.01.2023).
- Концевой Р.С. До питання визначення поняття "персональні дані" // Інформація і право, 2012. № 2. С. 23–28.
- Саєнко М.І. Сучасне правове регулювання інформаційних відносин у сфері захисту персональних даних в Україні // Право і суспільство, 2015. № 3. С. 103.
- Речицький В.В. Проект Конституції України 2009. Перспектива прав людини. Харків : Права людини, 2009. 144 с.
- Брижко В.М. Організаційно-правові питання захисту персональних даних : дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. НДЦ правової інформатики НАПрН України, Нац. акад. держ. податкової служби. Київ, 2004. 251 с.
- Виноградова Г.В. Правове регулювання інформаційних відносин в Україні. Київ, 2006. 176 с.
- Кардаш А. В. Інформація про особу та персональні дані: окремі аспекти співвідношення // Форум права: електрон. наук. фахове вид., 2017. № 4. С. 87–92. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2017_4_15.pdf. (дата звернення 20.01.2023).
- Василіук В.Я., Климчук С.О. Інформаційна безпека держави. Київ, 2008. 135 с.
- Брель О.С. Персональні дані як об'єкт інформаційних правовідносин за участю суб'єктів господарювання // Право України, 2011. № 4. С. 220–224.
- Дяковський О.С. Визначення поняття персональних даних як правової категорії: сучасні проблеми та шляхи вирішення // Інформація і право, 2017. № 3. С. 51–56. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Infpr_2017_3_7 (дата звернення 20.01.2023).
- Різак М.В. Класифікація персональних даних як необхідний елемент введення ефективної комунікації в суспільстві // Наук. вісн. Міжнар. гуманітарного ун-ту, 2013. Вип. 6-3(1). С. 90–94.
- Guidelines 03/2020 on the processing of data concerning health for the purpose of scientific research in the context of the COVID-19 outbreak. URL: https://edpb.europa.eu/sites/default/files/files/file1/edpb_guidelines_202003_healthdatascientificresearchcovid19_en.pdf (дата звернення 20.01.2023).

References

- Rizak M.V. (2018) Administrative and legal provision of relationship on Personal Data circulating and processing in Ukraine. Thesis Abstract of the Doctor of Legal Sciences: 12.00.07. Kharkiv National University of Internal Affairs, Kharkiv. 39 p. [In Ukrainian]
- Bryzhko V.M. (2013) Personal Data Protection: realities and practice of the modernity. *Information and Law*. (3), 31-48. [In Ukrainian]
- Kaminska N.V. (2015) Personal Data Protection: issues of the national, supranational, and international legal regulation. *Scientific Bulletin of the National Academy of Internal Affairs*. (3). 106-114. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvknvns_2015_3_15.
- Mulyar H.V. (2020) Administrative liability for violation of the legislation on the Personal Data Protection in the field of the health care. *Legal Position*, (28), 45-49. <http://legalposition.umsf.in.ua/archive/2020/3/8.pdf>.
- Novytskyi A. (2016) On the issue of structurization of the Information Law as a scientific category. *Actual problems of Jurisprudence*. (4), 34-38. [In Ukrainian]
- Pazuik A.V. (2016) International and legal regulation of the informational field (theoretical and practical aspects): Thesis of the Doctor of Legal Sciences: 12.00.11. Kyiv. Taras Shevchenko National University, 567 p. [In Ukrainian]
- Seniuta I.Ya. (2014) Personal Data Protection in the field of the health care: algorithm of changes. *Scientific Bulletin of the Kherson National University. Series "Legal Sciences"*. (6-1), 216-221. [In Ukrainian]
- Selezniova O.M. (2014) Theoretical and methodological bases of the Information law of Ukraine: monography, Chernivtsi: Misto. 408 p. [In Ukrainian]
- Dzhynzhzhoyan V.V. (2021) Social determinants of development of the services field in the Conception of Postindustrial Society Formation: monography. 190 p. [In Ukrainian]
- Salenko A.S. (2021) Information and knowledge as a driving force of the postindustrial development. *Effective Economy*. (7), <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9062>.
- Kontsevoi R.S. (2012) To issue on definition of the concept of "Personal Data". *Information and Law*. (2), 23–28. [In Ukrainian]
- Saienko M.I. (2015) Current legal regulation of the information relationship in the field of Personal Data Protection in Ukraine. *Law and Society*. 2015. (3), 103-107. [In Ukrainian]
- Rechyskyi V.V. (2009) Draft of the Constitution of Ukraine 2009. Prospects of Human Right. Kharkiv: Human Rights. 144 p. [In Ukrainian]
- Bryzhko V.M. (2004) Organizational and legal issues of the Personal Data Protection: Thesis of Ph.D. of Law Science: 12.00.07. (SRC of legal informatic of NALS of Ukraine, National Academy of the State Tax Service). Kyiv. 251 p. [In Ukrainian]
- Vynohradova H.V. (2006) Legal regulation of information relationship in Ukraine. Kyiv, 176 p. [In Ukrainian]
- Kardash A.V. (2021) Information about a person and Personal Data: separate aspects of correlation. *Forum of Law: electronic scientific publication*. (4), 87–92. http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2017_4_15.pdf
- Vasyliuk V.Ya., Klymchuk S.O. (2008) Information safety of the state. Kyiv. 135 p.
- Brel O.S. (2011) Personal Data as a subject of information legal relations with the participation of business entities. *Law of Ukraine*. (4), 220-224. [In Ukrainian]
- Diakovskiy O.S. (2017) Definition of the concept of Personal Data as a legal category: current problems and ways of resolving. *Information and Law*. (3), 51-56. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Infpr_2017_3_7.
- Rizak M.V. (2013) Classification of Personal Data as a component of conducting of effective communication in a society. *Scientific Bulletin of the International Humanitarian University*. (6-3). 90-94. [In Ukrainian]
- Guidelines 03/2020 on the processing of data concerning health for the purpose of scientific research in the context of the COVID-19 outbreak. https://edpb.europa.eu/sites/default/files/files/file1/edpb_guidelines_202003_healthdatascientificresearchcovid19_en.pdf.

Надійшла до редколегії 30.01.23

A. Tsomenko, PhD Stud.
alina.tsmnk@gmail.com
ORCID ID 0000-0002-5615-7838
Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, Ukraine

CITIZENS' PERSONAL DATA, AND ITS' CLASSIFICATION IN CURRENT DOCTRINE OF ADMINISTRATIVE LAW

The paper is dedicated to issues on determination of citizens' personal data, and classification of its in current doctrine of Administrative Law. There is stressed, the search of the model of legal mechanism of relationships of personal data protection regulation has place in the domestic legal science. This model should agree with international legal standards and guarantee an effective protection of human and citizen rights and freedoms. As a result, it has to become a part of implementation of the national legal system in European legal field. There is outlined, the administrative and legal provisions of relationship on personal data circulating and processing provides an effect on relationship of legal means with administrative and legal features. An analysis of doctrinal definitions demonstrates a versatility of the definition of personal data. The social and legal nature is reflected in it. There is identified, personal data is any information in objective form which provides possibility to determine its information source, and related to a subject of data. The subject of personal data is an identified or such who can be identified natural person (citizen), in relation to whose public authorities and other authorized subjects are endowed with subjective obligation of providing appropriate level of organizational and legal safety and protection. There is emphasized, citizen personal data have such signs as: informational content i.e., on the point of view of majority scientists, personal data are information or set of information (including any information) about a person; identifying feature; fixed form and reflection in specific source (data carriers); inexhaustibility; acquire the legal regime of personal data when personal data processing starts i.e., any action or set of such actions as collection, registration, accumulation, saving, adaptation, changing, renovation, use and spread (distribution, implementation, transfer), depersonalization, utilization, including use of information (automatized) systems. Taking into account the analysis of legal nature of personal data on the point of view of the Administrative Law, doctrinal approaches, and international and legal regulation, we can suggest to separate personal data into the following groups, using criteria of their content and level of established "availability". These groups are: general (or publicly available), special, and biometrical. At the same time, biometrical personal data include genetical data about a person, and data related to the health or medical data of citizens.

Keywords: Administrative Law, personal data, providing of citizens' personal data protection, authorities, classification, types of personal data.